



ΑΠΕ

Οι δηλώσεις Ροζάκη επανάφεραν στο προσκήνιο το... «απομακρυσμένο Καστελόριζο». Δεν γνωρίζω πόσο δόκιμο ει έχουν δημόσιο ρόλο να εκφράζουν προσωπικές απόψεις στα μέσα ενημέρωσης, αλλά σε κάθε περίπτωση κάθε έκφ σεβαστή. Όχι, όμως, άκριτα αποδεκτή.

## Του Αργύρη Αργυριάδη\*

Στην Ελλάδα, τις τελευταίες δεκαετίες, εμμένουμε να διαπραγματευόμαστε... με τις διάφορες πιθανές λύσεις των ελληνοτουρκικών διαφορών και με περισσή ευκολία και εθνοπροδότες. Αντιθέτως, με τη γείτονα χώρα είτε φοβόμαστε να συζητήσουμε συμφωνήσουμε στην ατζέντα των θεμάτων (τούτο βέβαια όχι με αποκλειστική δικ την ίδια ώρα, μάλλον αβασάνιστα συνομολογούμε συμφωνίες με την Τουρκία με τ απέχουμε από οποιαδήποτε «μονομερή ενέργεια» Αυτό συνοπογράψαμε ως χώρα το 1976 (παράγραφοι 6 και 7), το ίδιο επαναλάβαμε το 1988 (συμφωνία του Νταβ (Μαδρίτη). Σε όλες τις ανωτέρω συμφωνίες «τα δύο κράτη, αναλάμβαναν την υπε μονομερείς ενέργειες προς αποφυγή παρεξηγήσεων». Προφανώς, η μόνη που παρ ευμάρεια των ανωτέρω συμφωνιών ήταν η Ελλάδα. Αντιθέτως, η Τουρκία με μεθσ εγείρει νέα ζητήματα και προβαίνει σε μονομερείς ενέργειες για την αλλαγή του st και στην Ανατολική Μεσόγειο. Πιο πρόσφατο το παράδειγμα της Λιβύης, με την ορ ΑΟΖ, «υπερπηδώντας» το σύνολο σχεδόν των ελληνικών νήσων του νοτιοανατολικού αιγαίου, ώστε να «αποκτήσ ΑΟΖ» με τη χώρα αυτή.

Συμπέρασμα πρώτο: εάν κάτι πρέπει να αποφασίσουμε όλοι στη χώρα (δεξιοί, κεντρώοι και αριστεροί) είναι ότι η ν παρωπίδες δεν ωφελούν. Κάθε φορά που δηλώνουμε την προσήλωσή μας στην αδράνεια («αποφυγή μονομερών : πίσω από τις εξελίξεις και τρέχουμε να σβήσουμε τις διπλωματικές φωτιές που ανάβει η γείτονα χώρα (όπως τώρα περίπτωση της Λιβύης).

Συμπέρασμα δεύτερο: επειδή επιζητούμε την ειρήνη και προσβλέπουμε στη διευθέτηση των διαφορών στο πλαίσιο Δικαστηρίου της Χάγης δεν παραγνωρίζουμε σημεία του Διεθνούς Δικαίου που επιβάλλουν να «εμπλουτίσουμε» τη Και το Καστελόριζο είναι η πιο χαρακτηριστική περίπτωση.

Η στρατηγική σημασία του νησιωτικού συμπλέγματος του Καστελόριζου είναι διττή. Πρώτον, διότι βάσει του Δικαιώματος της θάλασσας έχουν αποκλειστική οικονομική ζώνη. Σύμφωνα με τα άρθρα 55 και 57 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών Θάλασσας, ως αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ) ορίζεται η πέραν και παρακείμενη της χωρικής θάλασσας περι την αιγιαλίτιδα ζώνη) που δεν δύναται να υπερβεί τα 200 ναυτικά μίλια (ήτοι 370,4 χιλιόμετρα). Εντός της ζώνης ασκεί «απόλυτη κυριαρχία» (όπως για παράδειγμα εντός των χωρικών υδάτων – «αιγιαλίτιδα ζώνη»), αλλά η ανω απομένει εξαιρετικά κρίσιμα δικαιώματα όπως η εξερεύνηση, εκμετάλλευση, διατήρηση και διαχείριση των φυσικών υπερκειμένων του βυθού της θάλασσας υδάτων (λχ δικαιώματα αλιείας), του ίδιου του βυθού της θάλασσας κ όπως επίσης τη δυνατότητα παραγωγής ενέργειας από τα ύδατα, τα ρεύματα και τους ανέμους. Τέλος, δίνει το δικαίωμα τεχνητών νησιών. **Εκ των ανωτέρω γίνεται άμεσα αντιληπτό ότι χάρη στο Καστελόριζο, η Ελλάδα έχει θέμε μισόγειο. Μια θέση με άμεσα γεωπολιτικά, αλλά και δυναμικά οικονομικά οφέλη. Συνεπώς, το Καστελό γεωγραφική, αλλά και η ιστορική συνέχεια της Ελλάδας στην περιοχή.**

Δεύτερον, χάρη στο νησιωτικό σύμπλεγμα του Καστελόριζου και ιδίως χάρη στη νήσο Στρογγύλη (το νοτιότερο σ δύναται να έχει κοινά σύνορα ΑΟΖ με την Κύπρο. Με βάση της αρχής της ίσης απόστασης (μέθοδος μέσης γραμμής σύνορα Ελλάδας – Κύπρου μήκους 24 ναυτικών μιλίων. Χωρίς την επίδραση της Στρογγύλης δεν έχουμε κοινά σύνορα περιορίζονται δραστικά τα σύνορα Ελλάδας – Αιγύπτου και δημιουργούνται σύνορα Τουρκίας – Αιγύπτου κάτι που γεωστρατηγικά συμφέροντα της Ελλάδας και της Κύπρου. Σημειωτέον ότι στο πλαίσιο της διαχρονικής νωχελικόττ πολιτική (με μοναδική χρυσή εξαίρεση την επιτυχή ευόδωση της προσπάθειας ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή υπήρχε η απειλή του casus belli από την Τουρκία) μέχρι σήμερα η Ελλάδα δεν έχει οριοθετήσει σύνορα ΑΟΖ με τη

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι τα νησιά έχουν ΑΟΖ εφόσον κατοικούνται και αναπτύσσεται σε αυτά οι Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 η νήσος Στρογγύλη είχε 9 κατοίκους, ενώ σήμερα βρίσκονται σε αυτό ολιγά καταδρομείς. Εκ των ανωτέρω γίνεται αντιληπτό ότι η «δύναμη της αδράνειας» της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής χάνουμε και σε νομικό επίπεδο κεκτημένα. Ίσως για αυτό να αναφέρθηκε ο Ροζάκης – κάπως άκομψα είναι η αλήθ Πριν φτάσουμε, όμως, στο σημείο να αποδεχθούμε την απουσία επήρειας ΑΟΖ στη Στρογγύλη θα έπρεπε να δούμε το νησί να ερημώνει. Για ποιο λόγο δεν δίνονται ειδικά κίνητρα για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τουριστικής ή ά περιοχής;

Ένα ερώτημα που εύλογα δημιουργείται στον υποψιασμένο αναγνώστη είναι το εξής: ακόμη και εάν ευθυγραμμισ νόμου» και η νήσος Στρογγύλη «αποκτήσει ζωή» είναι βέβαιο ότι ένα Δικαστήριο θα της δώσει πλήρη επήρεια ΑΟΖ: «ευθυδικίας» που επικαλείται η Τουρκία; Υπάρχει τέτοια έννοια στο διεθνές δίκαιο; Προφανώς και υπάρχει. Η ένν βοπο» προσομοιάζει στο «κοινό περί δικαίου αίσθημα», στο οποίο πλειστάκις αναφερόμαστε στην καθημερινότητά δικαίου ξεκινάει λαμβάνοντας υπόψη τη συνθετότητα της ζώσας πραγματικότητας. Υπάρχουν κράτη με τεράστια έι κράτη σχεδόν χωρίς υφαλοκρηπίδα (από γεωλογική άποψη), νησιά (που επίσης έχουν υφαλοκρηπίδα), ιδιομορφίε βυθού, ανομοιομορφία στο φυσικό πλούτο του υπεδάφους των θαλασσίων περιοχών, ιστορικά δικαιώματα, κ.ο.κ. λέει «δεν είναι «δίκαιο» να με απομονώνετε τόσο στο Αιγαίο όσο και στην Ανατολική Μεσόγειο, καθώς έχω και εγκ

Ωστόσο, στην περίπτωση της αρχής της ευθυδικίας αναμετράται μια γενική και αόριστη έννοια (πλείστες τέτοιες υι προϊόν της ανθρώπινης αδυναμίας να προκαθορίζει τα μελλούμενα) με συγκεκριμένες διατάξεις (λχ το άρθρο 121 το Δίκαιο της θάλασσας που ρητά ορίζει ότι όλα τα νησιά διαθέτουν ΑΟΖ και ότι η τελευταία καθορίζεται τόσο στα ηπειρωτικές περιοχές με τον ίδιο ακριβώς τρόπο).

Ένα Δικαστήριο θα δικαιώσει, άραγε, τις Τουρκικές θέσεις περί «ευθυδικίας»; Εάν είχαν τέτοια βεβαιότητα οι Τούρ προσφύγουμε από κοινού (άλλωστε η Ελλάδα το ζήτησε πλειστάκις στο παρελθόν) στο Διεθνές Δικαστήριο της Χά είναι το Διεθνές Δικαστήριο να μην δικαιώσει το σύνολο των ελληνικών θέσεων (η πρόσφατη απόφασή του για τη Ρουμανίας και Ουκρανίας ουδόλως ικανοποιεί τις Ελληνικές θέσεις). Πιθανότατα να κινηθεί στο πλαίσιο της «αρχή περιστάσεων». Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ελλάδα θα έπρεπε ήδη να αφήσει τη συνήθη διπλωματική ρασ προετοιμάζεται για αυτό το ενδεχόμενο. Πρωτίστως, θα πρέπει να θωρακίσει νομικά την επίκληση επήρειας ΑΟΖ σ μαξιμαλισμός, ως έναρξη διαπραγμάτευσης θα πρέπει να εδράζεται σε στέρα νομικά επιχειρήματα που επιβεβαιών πραγματικότητα. Ειδάλλως είναι απλώς ευχολόγια και κυνηγάμε χίμαιρες. Και το τελευταίο, το πληρώσαμε αρκετέι χώρα...

**Ο Αργύρης Αργυριάδης είναι Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω – Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής [www.alf.g](http://www.alf.g)**

